

АГУУЛГА

БҮЛЭГ 1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА.....	3
БҮЛЭГ 2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ	7
2.1 Агаар чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	7
2.2 Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт.....	9
2.3 Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө	15
БҮЛЭГ 3. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	21
БҮЛЭГ 4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АЖИЛ	25
БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ.....	27
БҮЛЭГ 6. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	29
БҮЛЭГ 7. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	30
БҮЛЭГ 8. ДҮГНЭЛТ.....	36

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

<i>Зураг 1. Төслийн талбайн байршил</i>	<i>4</i>
<i>Зураг 2. Уурхайн ажилчдын хотхон</i>	<i>5</i>
<i>Зураг 3. Уурхайн засварын талбай</i>	<i>5</i>
<i>Зураг 4. Машины зогсоол.....</i>	<i>6</i>
<i>Зураг 5. Уурхайн хотхон 8 сарын байдлаар</i>	<i>6</i>
<i>Зураг 6. Агаарын хэмжилт хийж буй байдал</i>	<i>8</i>
<i>Зураг 7. Усалгаа хийж буй байдал.....</i>	<i>9</i>
<i>Зураг 8. Цэврийн болон бохирын нуурын уснаас дээж авч буй байдал /2023.08.28/.....</i>	<i>10</i>
<i>Зураг 9. Хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлын хүрээнд уснаас дээж авч буй байдал</i>	<i>11</i>
<i>Зураг 10. Шатахуун түгээх газар болон засварын талбайгаас дээж авч буй байдал.....</i>	<i>16</i>
<i>Зураг 11. Засварын талбайгаас хөрсний дээж авч буй байдал.....</i>	<i>17</i>
<i>Зураг 12. Шимт хөрсний овоолгоос дээж авч буй байдал</i>	<i>18</i>
<i>Зураг 13. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай</i>	<i>22</i>
<i>Зураг 14. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбай</i>	<i>23</i>
<i>Зураг 15. Нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг</i>	<i>24</i>
<i>Зураг 16. Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал.....</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 17. Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал.....</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 18. Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал.....</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 19. Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал.....</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 20. Нөхөн дүүргэлт хийж буй ажлын явц</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 21. Нөхөн дүүргэлт хийж буй байдал.....</i>	<i>26</i>
<i>Зураг 22. Сургалт орж буй байдал</i>	<i>29</i>

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

<i>Хүснэгт 1. Төслийн талбайн газарзүйн солбилцол</i>	<i>3</i>
<i>Хүснэгт 2. 5 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанар үзүүлэлт</i>	<i>8</i>
<i>Хүснэгт 3. 8 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанарын үзүүлэлт</i>	<i>8</i>

Хүснэгт 4.Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт	9
Хүснэгт 5.Цэврийн нуурын усны химийн шинжилгээ /5 сар/	11
Хүснэгт 6. Цэврийн нуурын усны химийн шинжилгээ /8 сар/	11
Хүснэгт 7.Ундны усны шүүлтүүргүй усны дээжний хариу /5 сар/	12
Хүснэгт 8. Ундны усны шүүлтүүргүй усны дээжний хариу /8сар/	12
Хүснэгт 9.Ундны усны микробиологийн шинжилгээний хариу /5сар/	13
Хүснэгт 10. Ундны усны микробиологийн шинжилгээний хариу /8сар/	13
Хүснэгт 11.Бохирын нуурын усны химийн шинжилгээний дүн / 5сар/	13
Хүснэгт 12.Бохирын нуурын усны химийн шинжилгээний дүн / 8сар/	13
Хүснэгт 13.Бохирын нуурын химийн шинжилгээний дүн /5 сар/	14
Хүснэгт 14. Бохирын нуурын химийн шинжилгээний дүн /8 сар/	15
Хүснэгт 15.Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах хийгдсэн ажлын биелэлт.....	15
Хүснэгт 16.Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ /8 сар/.....	17
Хүснэгт 17. Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ /5сар/.....	18
Хүснэгт 18.Хөрсний задан шинжилгээний дүн /5сар/	19
Хүснэгт 19.Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /5сар/.....	19
Хүснэгт 20. Хөрсний задан шинжилгээний дүн /8 сар/	19
Хүснэгт 21. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /8сар/.....	19
Хүснэгт 22.Газарзүйн солбилцол.....	25
Хүснэгт 23.Дүйцүүлэн хамгаалах ажил хийсэн талбайн солбилцол /5га/	26
Хүснэгт 24.Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажлын биелэлт.....	29
Хүснэгт 25.Орчны хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлууд	30

БҮЛЭГ 1. ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

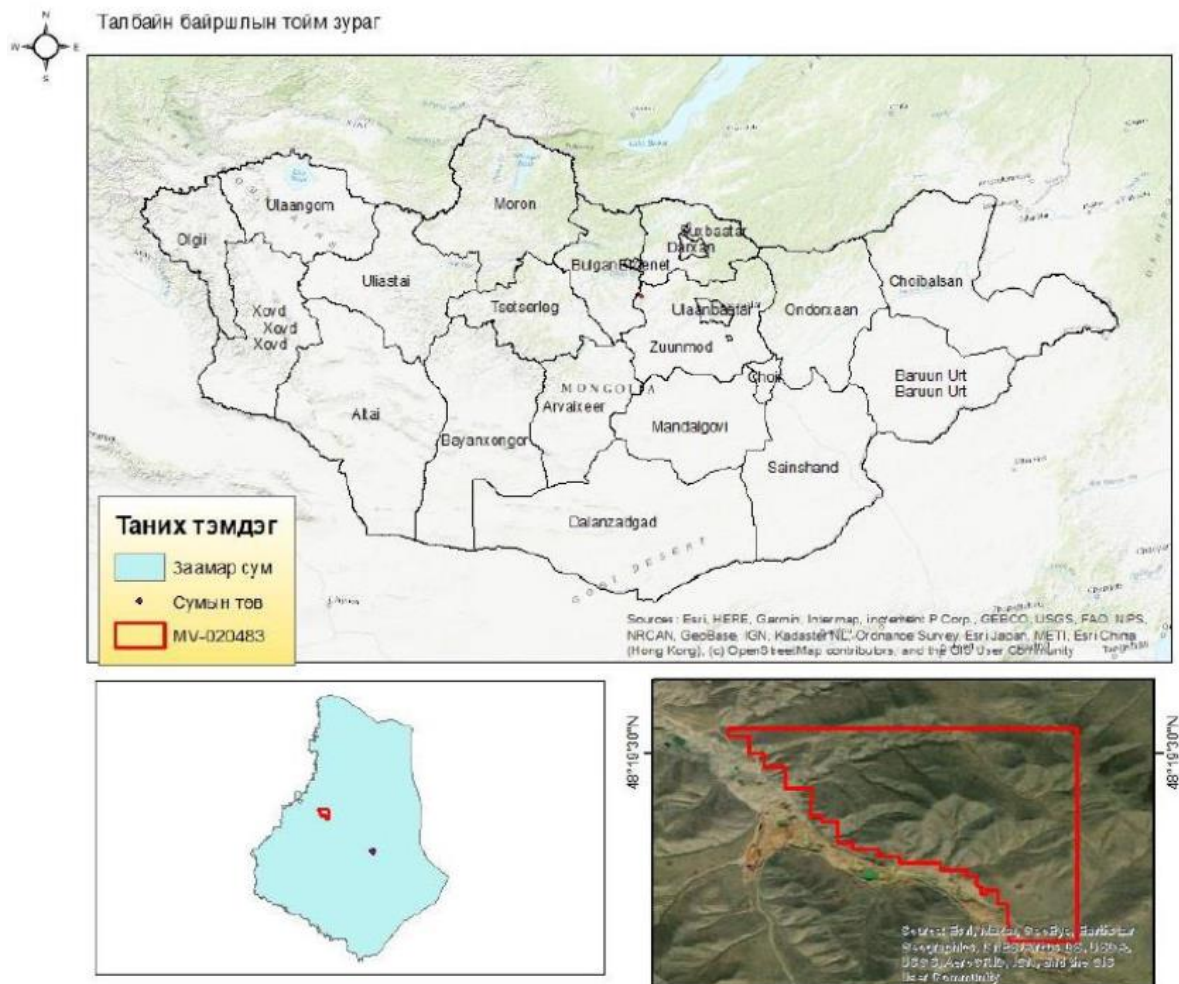
“Дэнж-1, Дэнж-2” орд нь Төв аймгийн Заамар сумын нутагт MV-020483 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай дээр орших бөгөөд Улаанбаатар хотоос баруун хойш 200 км, Заамар сумын төвөөс баруун хойш 20 км, “Шижир алт” суурингаас 15 км зайд, байр зүйн зургийн M-48-138 нэрэлбэрт оршдог.

Тус талбайд 06 дугаар сараас эхлэн олборлолт явуулсан бөгөөд 5 болон 8 дугаар сард байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг мэргэжлийн байгууллагаар байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлангийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмж орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан ажлууд, удирдлага зохион байгууллагад тусгагдсан ажлууд болон 2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсан ажлуудыг тус тус хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 1. Төслийн талбайн газарзүйн солбилцол

№	Gx	Mx	Sx	Gy	My	Sy	№	Gx	Mx	Sx	Gy	My	Sy
1	104°	36'	1.02''	48°	19'	41.82''	20	104°	34'	37.08''	48°	18'	41.77''
2	104°	33'	16.46''	48°	19'	41.82''	21	104°	34'	37.11''	48°	18'	38.52''
3	104°	33'	16.51''	48°	19'	38.11''	22	104°	34'	56.53''	48°	18'	38.59''
4	104°	33'	26.22''	48°	19'	38.15''	23	104°	34'	56.55''	48°	18'	35.35''
5	104°	33'	26.29''	48°	19'	30.05''	24	104°	35'	8.68''	48°	18'	35.41''
6	104°	33'	33.57''	48°	19'	30.08''	25	104°	35'	8.71''	48°	18'	32.17''
7	104°	33'	33.63''	48°	19'	23.61''	26	104°	35'	13.56''	48°	18'	32.18''
8	104°	33'	43.34''	48°	19'	23.64''	27	104°	35'	13.6''	48°	18'	27.32''
9	104°	33'	43.43''	48°	19'	13.93''	28	104°	35'	16.03''	48°	18'	27.33''
10	104°	33'	55.57''	48°	19'	13.98''	29	104°	35'	16.05''	48°	18'	24.09''
11	104°	33'	55.07''	48°	19'	1.03''	30	104°	35'	18.49''	48°	18'	24.11''
12	104°	34'	0.53''	48°	19'	1.05''	31	104°	35'	18.46''	48°	18'	25.73''
13	104°	34'	0.55''	48°	18'	57.82''	32	104°	35'	23.32''	48°	18'	25.74''
14	104°	34'	7.83''	48°	18'	57.85''	33	104°	35'	23.36''	48°	18'	19.26''
15	104°	34'	7.91''	48°	18'	48.12''	34	104°	35'	28.21''	48°	18'	19.29''
16	104°	34'	15.19''	48°	18'	48.15''	35	104°	35'	28.29''	48°	18'	10.22''
17	104°	34'	15.22''	48°	18'	44.91''	36	104°	35'	28.77''	48°	18'	10.22''
18	104°	34'	27.36''	48°	18'	44.96''	37	104°	35'	28.84''	48°	18'	1.82''
19	104°	34'	27.39''	48°	18'	41.72''	38	104°	36'	1''	48°	18'	1.82''

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг 1. Төслийн талбайн байршил

Зураг 2. Уурхайн ажилчдын хотхон

Зураг 3. Уурхайн засварын талбай

Зураг 4. Машины зогсоол

Зураг 5. Уурхайн хотхон 8 сарын байдлаар

БҮЛЭГ 2. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛӨЛ

2.1 Агаар чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Тухай жилийн зардал	Биелэлт
1	Уурхайн тоног төхөөрөмж, авто тээврийн хэрэгслээс үүсэх хорт хийн ялгарлыг бууруулахын тулд ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэлд утааны шүүлтүүрүүдийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, тос, маслыг тогтоосон хугацаанд нь сольж байна.	250 мот/цаг тутамд тээврийн хэрэгслүүдийг тос, маслыг солиж байна.	Бохирдсон тухай бүрт нь буюу 250 мот/цаг тутам шүүлтүүрийг сольж, тос маслыг дулааны болон хүйтний улирал тутам сольсон.
2	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор дотоод тээврийн замыг тогтмол услаж байна.	1 000 000 төг	Энэ жил манай компани нь MV-020483 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбай дэжр олборлолт явуулаагүй учир агаарын бохирдол механик бохирдол үүсгээгүй.
3	Мөн агаарын чанарт үзүүлэх нөлөөллийг тогтоох, бууруулахын тулд хяналт шинжилгээг тогтмол хэрэгжүүлнэ.	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгасан агаарын шиншилгээний дүн	5 болон ,8 дугаар сард Байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний “И ЭЙЧ ЭС ЭМ”ХХК-иар байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр хийлгүүлсэн.
4	Агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хуулийн дагуу уурхайд ашиглагдаж байгаа тоног төхөөрөмжүүдийнхээ төлбөрийг төлнө. Уулын ажилд хамрагдах тээврийн хэрэгслүүд байна.	Үйл ажиллагааны зардалд тусгагдсан.	

Тус хяналт мониторингийн ажлаар TSP мг/м³, хүхэрлэг хий, Акзотын давхар исэл, дуу чимээ зэргийг 24 цагийн дунджаар хэмжилт хийсэн байна. Уг хэмжилтээр Монгол Улсын “Агаарын техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016 ерөнхий шаардлагыг дувсан үзүүлэлт байхгүй байсан байна. .

Зураг 6. Агаарын хэмжилт хийж буй байдал

Хүснэгт 2. 5 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанар үзүүлэлт

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Хүхэрлэг хий мг/м ³	Азотын давхар исэл	Нийт тоосны агууламж TSP мг/м ³	Дуу чимээ ДБА
1	Карьерийн гүнд	V/8	0.026	0.015	0.215	43
2	Ажилчдын хотхон	V/8	0.016	0.015	0.056	35
3	Технологийн зам	V/8	0.036	0.025	0.140	10
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016			0.450	0.200	0.500	60

“Агаарын техникийн ерөнхий шаардлага” MNS 4585:2016 стандарттай харьцуулахад бидний хэмжилт хийсэн газруудад хүлцэх хэмжээнээс давсан үзүүлэлт байхгүй байна гэсэн мэргэжлийн байгууллагын дүгнэлт гарсан.

Хүснэгт 3. 8 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хүрээнд авсан агаарын чанарын үзүүлэлт

№	Сорьц авсан цэг	Сорьц авсан өдөр	Хүхэрлэг хий мг/м ³	Азотын давхар исэл	Том ширхэглэг т тоосонцор PM 10 мкг/м ³	Нарийн ширхэглэг т тоосонцор PM 2.5 мкг/м ³	Дуу чимээ, өдрийн цаг дБА	Харьцангуй чийгшил
1	Карьерийн гүнд	VIII/8	0.010	0.016	1	18	46	Max 38.4% Min 18.0%
2	Ажилчдын хотхон	VIII/8	0.010	0.020	3	28	32	Max 38.4% Min 18.0%
3	Технологийн зам	VIII/8	0.018	0.021	4	25	30	Max 38.4% Min 18.0%

Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016	0.450	0.200	100	50	60	30-60%
--	-------	-------	-----	----	----	--------

Зураг 7.Усалгаа хийж буй байдал

2.2 Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайлан болон 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу доорх ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 4.Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний биелэлт

Д.д	Хийгдэх ажил	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Сав газартайгаа ус ашиглах гэрээгээ байгуулан, төлбөрөө төлнө.	Уурхайн ашиглалт эхлэхээс өмнө хийнэ. Үйл ажиллагааны зардалд орно.	Туул голын сав газрын захиргааны ус ашиглах гэрээ байгуулсан.
2	Туул голын усны эрүүл ахуй болон хамгаалалтын бүсийн дэглэм журмыг мөрдөх сахиж ажиллана.	Бүсийн координат болон хотхон, ахуйн бохир, хог хаягдлын байршил харуулсан зураг гаргана.	Туул голын уснаас дээж авч шинжлүүлсэн.
3	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн дагуу шинжилгээ хийлгэх	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт зардал нь тусгагдсан бөгөөд шинжилгээний хариу шалгуур үзүүлэлт нь байна.	Доор дэлгэрэнгүй оруулав.

Зураг 8.Цэврийн болон бохирын нуурын уснаас дээж авч буй байдал /2023.08.28/

Орчны хяналт шинжилгээ, мониторингийн хүрээнд 5 болон 8 дугаар саруудад уурхайн технологийн цэврийн нуур болон бохирын нуур, гүний худагаас дээж авч Усны газраар шинжлүүлсэн. Уг шинжилгээгээр цэврийн нуурын ус шүлтлэг, бохирын нуурын усны шинжилгээний хариугаар стандарт үзүүлэлтээс давсан үзүүлэлт байхгүй.

Унд ахуйн усны химийн шинжилгээний хариугаар тус ус нь ерөнхий хатуулгын хэмжээ стандарт үзүүлэлтээс бага зэрэг давсан байсан учраас бид усны шүүлтгээрээ сольж ус цэвэршүүлэгч тавьсан.

Зураг 9. Хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлын хүрээнд уснаас дээж авч буй байдал

Хүснэгт 5. Цэврийн нуурын усны химийн шинжилгээ /5 сар/

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	рН-Усны орчин	MNS:ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.11
2	Цахилгаан дамжуулах чанар мСм/см	MNS:ISO 7888:1999	-	0.80
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS:ISO 6059:2005	-	6.00
4	Кальци мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	78.56
5	Магни мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	25.29
6	Карбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид мг/л	MNS:ISO 9297:2005	<300	56.72
8	Гидрокарбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	262.30
9	Нитрит мг/л	MNS:ISO 4431-2005	<0.02	0.00
10	Нитрат мг/л	MNS:ISO ISO 7890-3:2001	<9.0	2.64
11	Төмөр мг/л	MNS 4430:2005	-	0.00
12	Сульфат мг/л	MNS 6271:2011	<100	95.84
13	Хуурай үлдэгдэл мг/л	MNS 4423:1997	-	499.38
14	Натри+Кали мг/Ll	MNS 1097:1970	-	47.96
15	Аммони мгN/L/	MNS:ISO 7888:1999	<0.5	0.08

Цэврийн нуурын 5 дугаар сарын хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн хэмжээнд авсан дээжний хариу стандарт үзүүлэлтээс хэтрээгүй байна.

Хүснэгт 6. Цэврийн нуурын усны химийн шинжилгээ /8 сар/

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	ЗДХ	Үр дүн
1	рН-Усны орчин	MNS:ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.80
2	Цахилгаан дамжуулах чанар мСм/см	MNS:ISO 7888:1999	-	0.86
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS:ISO 6059:2005	-	0.00
4	Кальци мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	292.80
5	Магни мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	6.64

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

6	Карбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	87.37
7	Хлорид мг/л	MNS:ISO 9297:2005	<300	27.72
8	Гидрокарбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	52.46
9	Нитрит мг/л	MNS:ISO 4431-2005	<0.02	590.00
10	Нитрат мг/л	MNS:ISO ISO 7890-3:2001	<9.0	98.84
11	Төмөр мг/л	MNS 4430:2005	-	1.60
12	Сульфат мг/л	MNS 6271:2011	<100	0.00
13	Хуурай үлдэгдэл мг/л	MNS 4423:1997	-	0.00
14	Натри+Кали mg/Ll	MNS 1097:1970	-	0.00
15	Аммони mgN/L/	MNS:ISO 7888:1999	<0.5	39.68

Хүснэгт 7. Ундны усны шүүлтүүргүй усны дээжний хариу /5 сар/

Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн	
1	рН-Усны орчин	MNS:ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.10
2	Цахилгаан дамжуулах чанар мСм/см	MNS:ISO 7888:1999	-	0.82
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS:ISO 6059:2005	-	6.56
4	Кальци мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	80.16
5	Магни мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	31.13
6	Карбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид мг/л	MNS:ISO 9297:2005	<300	55.30
8	Гидрокарбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	274.50
9	Нитрит мг/л	MNS:ISO 4431-2005	<0.02	0.00
10	Нитрат мг/л	MNS:ISO ISO 7890-3:2001	<9.0	12.50
11	Төмөр мг/л	MNS 4430:2005	-	0.00
12	Сульфат мг/л	MNS 6271:2011	<100	105.12
13	Хуурай үлдэгдэл мг/л	MNS 4423:1997	-	524.00
14	Натри+Кали mg/Ll	MNS 1097:1970	-	43.52
15	Аммони mgN/L/	MNS:ISO 7888:1999	<0.5	0.17

Унд ахуйн “Ундны ус, эрүүл ахуйн шаардлага, чанарын аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2005 стандарт болон бактерлогийн шинжилгээнд тус тус өгсөн.

Хүснэгт 8. Ундны усны шүүлтүүргүй усны дээжний хариу /8сар/

Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн	
1	рН-Усны орчин	MNS:ISO 10523-2001	6.5-8.5	7.80
2	Цахилгаан дамжуулах чанар мСм/см	MNS:ISO 7888:1999	-	0.86
3	Ерөнхий хатуулаг, мг-экв/л	MNS:ISO 6059:2005	-	6.64
4	Кальци мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	87.37
5	Магни мг/л	MNS:ISO 1097:1970	-	27.72
6	Карбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	0.00
7	Хлорид мг/л	MNS:ISO 9297:2005	<300	52.46
8	Гидрокарбонат мг/л	MNS:ISO 9963-1:2005	-	292.80
9	Нитрит мг/л	MNS:ISO 4431-2005	<0.02	0.00
10	Нитрат мг/л	MNS:ISO ISO 7890-3:2001	<9.0	1.60
11	Төмөр мг/л	MNS 4430:2005	-	0.00

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

12	Сульфат мг/л	MNS 6271:2011	<100	98.84
13	Хуурай үлдэгдэл мг/л	MNS 4423:1997	-	590.0
14	Натри+Кали мг/Ll	MNS 1097:1970	-	39.68
15	Аммони мгN/L/	MNS:ISO 7888:1999	<0.5	0.00

Хүснэгт 9. Ундны усны микробиологийн шинжилгээний харну /5сар/

№	Шинжилсэн үзүүлэлт	Шинжилсэн аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн
1	Нийт нянгийн тоо	MNS ISO 6222:1998	<100	170
2	Гэдэсний бүлгийн савханцар, халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн савханцар	MNS(ISO) 9308-2:1998	Илрэхгүй	Илрээгүй
3	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч бичил биетэн	MNS 6579-1:2020	Илрэхгүй	Илрээгүй
4	Сульфид задлагч агааргүйтэн	MNS 6461-1:1999	Илрэхгүй	Илрээгүй
5	Псевдомонас аерогиноза	MNS 6456:2015	Илрэхгүй	Илрээгүй

Хүснэгт 10. Ундны усны микробиологийн шинжилгээний хариу /8сар/

№	Шинжилсэн үзүүлэлт	Шинжилсэн аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн
1	Нийт нянгийн тоо	MNS ISO 6222:1998	<100	>300
2	Гэдэсний бүлгийн савханцар, халуунд тэсвэртэй гэдэсний бүлгийн савханцар	MNS(ISO) 9308-2:1998	Илрэхгүй	Илэрсэн
3	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч бичил биетэн	MNS 6579-1:2020	Илрэхгүй	Илрээгүй
4	Сульфид задлагч агааргүйтэн	MNS 6461-1:1999	Илрэхгүй	Илрээгүй
5	Псевдомонас аерогиноза	MNS 6456:2015	Илрэхгүй	Илрээгүй

Хүснэгт 11. Бохирын нуурын усны химийн шинжилгээний дүн /5сар/

№	Үзүүлэлт	ЗДХ	Үр дүн	№	Үзүүлэлт	ЗДХ	Үр дүн
1	Манган	<0.5	<0.005	11	Хөнгөнцагаан	<0.5	<0.0078
2	Никель	<0.2	<0.0068	12	Лити	-	<0.0022
3	Зэс	<1.0	0.0034	13	Бари	<1.5	0.0057
4	Кадми	<0.03	<0.0074	14	Мөнгө	-	<0.0032
5	Кобальт	<0.02	<0.0061	15	Бор	<0.5	0.002
6	Хар тугалга	<0.1	<0.004	16	Галли	-	<0.0033
7	Цайр	<3.0	<0.0075	17	Стронци	<2.0	0.0016
8	Нийт хром	<0.3	<0.051	18	Инди	-	<0.0033
9	Нийт төмөр	<1.0	0.0031	19	Талли	-	<0.0059
10	Бисмут	<0.001	<0.0016	20	Ванади	<0.1	<0.005

Хүснэгт 12. Бохирын нуурын усны химийн шинжилгээний дүн /8сар/

№	Үзүүлэлт	ЗДХ	Үр дүн	№	Үзүүлэлт	ЗДХ	Үр дүн
1	Манган	<0.5	<0.005	11	Хөнгөнцагаан	<0.5	<0.003
2	Никель	<0.2	<0.006	12	Лити	-	<0.0038

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3	Зэс	<1.0	0.0023	13	Бари	<1.5	<0.0064
4	Кадми	<0.03	<0.0017	14	Мөнгө	-	<0.003
5	Кобальт	<0.02	<0.0055	15	Бор	<0.5	0.003
6	Хар тугалга	<0.1	<0.0015	16	Галли	-	<0.0023
7	Цайр	<3.0	<0.0081	17	Стронци	<2.0	0.0006
8	Нийт хром	<0.3	<0.0059	18	Инди	-	<0.0017
9	Нийт төмөр	<1.0	0.0054	19	Талли	-	<0.0008
10	Бисмут	<0.001	<0.0005	20	Ванади	<0.1	<0.189

Хүснэгт 13. Бохирын нуурын химийн шинжилгээний дүн /5 сар/

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн
1	pH-Усны орчин	MNS ISO 10523-2001	6.0-9.0	6.65
2	Аммони	MNS ISO 4428:1997	-	1.52
3	Хлорид	MNS ISO 9297:2007	-	67.35
4	Сульфат	MNS ISO 6271:2011	-	121.83
5	Умбуур бодис	MNS ISO 11923:2001	<30	33.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчил төрөгч	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	18.20
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчил төрөгч	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	7.00
8	Нитрит	MNS ISO 4431:2005	-	0.03
9	Нитрат	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.19

Хүснэгт 14. Бохирын нуурын химийн шинжилгээний дүн /8 сар/

№	Үзүүлэлт	Шинжлэх аргын стандарт	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ	Үр дүн
1	pH-Усны орчин	MNS ISO 10523-2001	6.0-9.0	8.41
2	Аммони	MNS ISO 4428:1997	-	0.91
3	Хлорид	MNS ISO 9297:2007	-	56.72
4	Сульфат	MNS ISO 6271:2011	-	101.21
5	Умбуур бодис	MNS ISO 11923:2001	<30	9.00
6	Химийн хэрэгцээт хүчил төрөгч	ХТЛ-СА3-4/02	<50.0	23.00
7	Биохимийн хэрэгцээт хүчил төрөгч	ХТЛ-СА3-4/01	<20.0	8.84
8	Нитрит	MNS ISO 4431:2005	-	0.01
9	Нитрат	MNS ISO 7890-3:2001	-	0.34
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч	MNS 5668:2006	илрэхгүй	Илрээгүй

2.3 Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 15. Хөрсөн бүрхэвчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөлөл түүнийг бууруулах хийгдсэн ажлын биелэлт

Д.д	Хийгдэх ажил	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Газар эзэмших гэрээний дагуу Заамар сумын засаг даргатай байгуулсан гэрээний дагуу төлбөрөө цаг тухайд нь төлөх	Гэрээ, төлбөр төлсөн баримт байна.	Баримт хавсаргав.
2	Уулын ажлын төлөвлөгөөр 2023 онд 4.7 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийх	Нөхөн сэргээлтээ сум орон нутгийн нөхөн сэргээлт хүлээж авах комисст хүлээлгэн өгсөн тухай акт үйлдэнэ.	2023 онд нийт 4.7 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн.
3	Уурхайн техникийн засвар, үйлчилгээний газраас өөр уурхайн бүс, зам, бусад талбайд санамсаргүй байдлаар техникийн тос масло асгарсан тохиолдолд тухайн бохирдлыг арилгахын тул бохирлол бүхий хөрсийг элсэн шингээж, улмаар бохирдсон хөрсийг тусгайлан авч зайлуулах арга хэмжээ авна.	Үйл ажиллагааны зардалд орсон	Уурхайн засварын талбай болон шатахуун түгээх газраас хөрсний дээж авч лаборторит шинжлүүлсэн. Доор дэлгэрэнгүй оруулав.
4	Уурхайн хуулсан үржил шимт хөрсийг хадгалж хамгаалах, ургамалжуулах зардал	1 200 000	Дараагийн бүлэгт дэлгэрэнгүй оруулав.
5	Тоног төхөөрөмжийн тос, маслыг солих газрын хөрсийг хамгаална. Хамгаалах талбай 25м ² , тос асгаралтын үед шаардагдах элс зэргийг ойр байршуулна.	Үйл ажиллагааны зардалд орсон	Доор дэлгэрэнгүй оруулав.

Зураг 10.Шатахуун түгээх газар болон засварын талбайгаас дээж авч буй байдал

Зураг 11. Засварын талбайгаас хөрсний дээж авч буй байдал

Засварын талбай болон шатахуун түгээх газраас авсан хөрсний дээжийг хүнд металлын шинжилгээнд өгсөн. Уг шинжилгээний хариугаар “MNS 5850:2019 Хөрсний чанар. Хөрсөнд агуулагдах бохирдуулах бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ” стандартаас давсан үзүүлэлт байхгүй.

Биологийн нөхөн сэргээлт хийхээр төвлөсөн талбайн дэвссэн хөрснөөс дээж авахад тус хөрс нь нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, дунд зэрэг карбонаттай, ялзмагийн агууламжаар дунд зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар дунд зэрэг, механик бүрэлдэхүүн шаварлаг. Хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин дунд байсан.

Бид шимт хөрсийг анхлан хуулахдаа карбонатлаг үетэй аль болох хольхгүйгээр хуулалт хийж мөн хөл газрын ургамал /хог ургамал/ ихтэй нөхцөлд мэргэжлийн хүмүүсийн удирдлаган дор талбайг шатааж хог ургамал түүний үрийг устгалд оруулж, шимт хөрс дэвссэний дараа цаг алдалгүй биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 16. Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ /8 сар/

	Элемент, %					Элемент, %				
	Na	Ca	Mg	K	Fe _{нийт}	As	Ba*	Be	Bi	Cd
ШТС хөрс	1.24	3.22	1.48	1.38	4.29	19.38	375.5	1.45	<10.0	<1.0
ЗТ-н хөрс	1.37	3.09	1.51	1.92	4.28	19.49	379.0	1.50	<10.0	<1.0
Хүлцэх агуулаж MNS5850: 2019	-	-	-	-	-	20.00	-	-	-	3.00
Элемент, мг/кг										

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

	Co	Cr	Cu	La	Li	Mn	Mo	Ni	P	Pb
ШТС хөрс	22.84	100.1	33.88	13.59	34.91	882.5	<5.0	44.06	726.3	12.40
ЗТ-н хөрс	22.34	84.60	42.03	17.49	35.09	831.2	<5.0	45.86	747.4	16.10
Хүлцэх агуулаж MNS5850: 2019	50.00	150.0	100.0	-	-	-	5.0	150.0	-	100.0
Элемент, мг/кг										
	Sb	Se	Sr*	Ti	V	Y	Zn	Zr*		
ШТС хөрс	<10.0	<5.0	299.8	4676	120.5	23.48	74.27	70.61		
ЗТ-н хөрс	<10.0	<5.0	289.3	4770	120.1	24.98	81.89	80.10		
Хүлцэх агуулаж MNS5850: 2019	-	10.00	800.0	-	150.0	-	300.0	-		

Зураг 12. Шимт хөрсний овоолгоос дээж авч буй байдал

Хүснэгт 17. Хөрсний хүнд металлын шинжилгээ /5сар/

	Элемент, %					Элемент, %				
	Na	Ca	Mg	K	Fe _{нийт}	As	Ba*	Be	Bi	Cd
ШТС хөрс	1.10	4.06	1.71	1.77	4.28	19.13	415.0	1.17	<10.0	<1.0
ЗТ-н хөрс	1.34	3.93	1.55	1.72	3.77	19.96	449.8	1.14	<10.0	<1.0
Хүлцэх агуулаж MNS5 850:20 19	-	-	-	-	-	20.00	-	-	-	3.00
Элемент, мг/кг										
	Co	Cr	Cu	La	Li	Mn	Mo	Ni	P	Pb

Төв аймгийн Заамар сумын нутагт орших “Дэнж-1, Дэнж-2” алтны шороон ордын 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ШТС хөрс	25.44	89.266	36.49	25.71	34.97	786.7	<5.0	45.61	730.1	12.02
ЗТ-н хөрс	22.63	86.52	35.52	23.74	33.27	718.6	<5.0	41.29	675.5	11.36
Хүлцэх агууламж MNS5 850:20 19	50.00	150.0	100.0	-	-	-	5.0	150.0	-	100.0
Элемент, мг/кг										
	Sb	Se	Sr*	Ti	V	Y	Zn	Zr*		
ШТС хөрс	<10.0	<5.0	255.7	4258	145.5	24.50	85.38	72.42		
ЗТ-н хөрс	<10.0	<5.0	269.8	3818	119.0	20.76	77.79	67.96		
Хүлцэх агууламж MNS5 850:20 19	-	10.00	800.0	-	150.0	-	300.0	-		

Хүснэгт 18. Хөрсний задан шинжилгээний дүн /5сар/

№	Дээж	pH	Ялзмаг	CaCO ₃ %	EC2.5 dS/m	Хөдөлгөөнт мг/100г	
						P ₂ O ₅	K ₂ O
1.	Шимт хөрсний овоолго	8.13	1.582	2.36	0.288	1.45	16.8

Хүснэгт 19. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /5сар/

№	Дээж	Хөдөлгөөнт мг100/г		
		Элс (2-0.05)	Тоос 0.05-0.002	Шавар <0.002 мм
1	Шимт хөрс	35.1	49.8	15.2

Лабораторийн шинжилгээний үр дүнгээр хөрс нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, дунд зэрэг карбонаттай, ялзмагийн агууламжаар бага зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар бага зэрэг, механик бүрэлдэхүүн хөнгөн шавранцар. Хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин бага гарсан.

Хүснэгт 20. Хөрсний задан шинжилгээний дүн /8 сар/

№	Дээж	pH	Ялзмаг	CaCO ₃ %	EC2.5 dS/m	Хөдөлгөөнт мг/100г	
						P ₂ O ₅	K ₂ O
1.	Шимт хөрсний овоолго	9.22	1.384	4.00	0.280	0.89	11.5

Хүснэгт 21. Хөрсний механик бүрэлдэхүүн /8сар/

№	Дээж	Хөдөлгөөнт мг100/г		
		Элс (2-0.05)	Тоос 0.05-0.002	Шавар <0.002 мм
1	Шимт хөрс	55.6	31.6	12.8

Лаборторийн шинжилгээний үр дүнгээр хөрс нь сул шүлтлэг урвалын орчинтой, дунд зэрэг карбонаттай, ялзмагийн агууламжаар бага зэрэг, цахилгаан дамжуулах чанар бага буюу давсжилтгүй, хөдөлгөөнт фосфор болон калийн хангамжаар бага зэрэг, механик бүрэлдэхүүн хөнгөн шавранцар. Хөрсний үржил шимийн ерөнхий түвшин бага гарсан.

БҮЛЭГ 3. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2023 оны уулын ажлын төлөвлөгөө болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсанаар 4.5 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. 1 тэрбум мод аяны хүрээнд 5000 ширхэг бургас болон чацарганы модыг тариалсан.

Хүснэгт 22.Мод тарьсан талбайн солбилцол

	Уртраг	Өргөрөг
1	104° 33' 35''	48° 18' 60''
2	104° 33' 39''	48° 19' 0''
3	104° 33' 59''	48° 18' 40''
4	104° 33' 44''	48° 18' 53''

Зураг 13.Мод тарьж буй байдал

Зураг 14.Мод тарьж буй байдал

Зураг 15.Мод тарьж буй байдал

БҮЛЭГ 4. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АЖИЛ

Манай компани нь дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд Төв аймгийн ЗДТГ болон Заамар сумын ЗДТГ-аас зааж өгсөн 5.15 га орхигдсон талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. Уг нөхөн дүүргэлтийн ажлыг 7 хоногийн турш 1 бульдозер, 1 автобус, 1 суудлын машин, 1 экскаватор, 2 автосамосвал, 7 хүний бүрэлдэхүүнтэй хийж гүйцэтгэсэн. Нөхөн дүүргэлт хийсэн талбайн газар зүйн солбилцол:

Хүснэгт 23.Газарзүйн солбилцол

№	Gx	Mx	Sx	Gy	My	Sy
1	104	30	45.61	48	22	54.34
2	104	30	51.16	48	22	59.26
3	104	31	2.09	48	22	56.59
4	104	30	55.94	48	22	50.07

Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд 2023 онд хийсэн техникийн нөхөн сэргээлт

Зураг 16.Нөхөн дүүргэлт хийсэн талбайн байршил

БҮЛЭГ 5. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

№	Хог хаягдлын талаар хийгдэх ажлууд	Шалгуур үзүүлэлт	Биелэлт
1	Ахуйн шингэн болон хатуу хог хаягдлын цэгт засвар хийх, хатуу хог хаягдлыг доторжуулах, зарим хаягдлыг нэгдсэн журмаар сумын хог хаягдлын цэгт хаях.	Заамар сумын засаг даргатай хийсэн гэрээ байна.	Гэрээ хавсаргав.
2	Ахуйн хог хаягдлаа эрх бүхий байгууллагатай гэрээ байгуулан тээвэрлүүлнэ.	Гэрээ байна. Зардал нь үйл ажиллагааны зардалд орно.	Хог хаяг
3	Хог хаягдлын төлбөрөө төлнө.	Төлбөр төлсөн баримт байна. Зардал нь үйл ажиллагааны зардалд орно.	Хавсаргав.
4	Ахуйн хатуу хог хаягдлаа төрөлжүүлэн ялган ангилах хогийн савнуудыг худалдан авч хог хаягдлын төрлийг хогийн савны гадна бичиж байрлуулна. Ахуйн хатуу хаягдал ялгаж хаях сав 500-1000 кг хог хаях багтаамжтай 4-6 тасалгаатай сав байна.	7 хоногийн хугацаанд гарах хогыг багтаах хэмжээтэй 2-3 тасалгаа бүхий тагтай сав байна. Үйл ажиллагааны зардалд оруулах зардалд оруулсан.	Хогны сав байршуулсан.
5	Уурхайн техникүүдийн засварын цех, мөн уурхайн техникт ашигласан, сольсон тос маслыг эрх Хаягдал тос боловсруулах ААН-д гэрээ хийж нийлүүлнэ.	Хог хаягдлын журнал хөтлөж явна.	
6	Уурхайн техникүүдийн засварын цех, мөн уурхайн техникт ашигласан, сольсон тос маслыг сар бүр тусгайлсан савт хуримтлуулна. Хаягдал техникийн тос, масло хуримтлуулах 250 л-н багтаамж бүхий сав бэлтгэх, /сар болгон аюултай хаягдлаа 1 удаа гэрээ хийсэн газарт нийлүүлэх зайлуулах/	800 000 төг	“Силпро” компанитай хийсэн гэрээний дагуу нийлүүлэхээр төлөвлөсөн.
7	Ахуйн шингэн хаягдалд бохир усны химийн шинжилгээ хийлгэх	Хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт зардал нь тусгагдсан.	Хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд бохир уснаас дээж авсан.
8	Ахуйн бохир ариутгах, халдваргүйжүүлэх, задлах бодис худалдаж авах зардал	350 000 төг	Ахуйн бохир ариутган халдваргүйжүүлэхийн тулд “Тамир эм” бэлдмэлийг хэрэглэдэг.
9	Хаягдлаас гарах дахин ашиглагдах түүхий эдийг ялган тушаах	Үйл ажиллагааны зардалд орно. Баримтжуулсан тайлан гаргасан байна.	Хоёрдогч түүхий эд боловсруулах газар хүргүүлдэг.

6-р сарын 15-аас эхлэн наргүй үед бохирдолтой хөрсийг Тамир-ЭМ-ийг 1 м² талбайд бохирдолтын зэргээс хамааран 1-3 литр бэлдмэл оногдохоор шингэлж жигд тоосруулан цацна. Өөрөөр хэлбэл 1 м² талбайд 80-240 төгрөгийн шингэн зарцуулагдана. Томоохон хэмжээтэй талбайд техник ашиглан халдваргүйжүүлэлтийн ажлыг хийнэ. Мөн бохирдолтын хэмжээнээс нь хамааран давтан халдваргүйжүүлэлтийн ажлыг 7 хоногын давтамжтайгаар хийсэн. Энэ ажлыг уйгагүй гүйцэтгэсний үр дүнд 3-4 жил хөрсний нөхөн сэргээлт бүрэн явагдана. Тус уурхайн ахуйн бохир ус, жорлонг зуны улиралд халдваргүйжүүлэх шаарлагатай. Ахуйн

бохирыг цэвэршүүлэх зорилгоор “Тамир-ЭМ” биологийн идэвхит бүтээгдэхүүнийг хэрэглэсэн. Уг бүтээгдэхүүн нь уурхайн ажилчдын унд ахуйн хэрэглээнээс гарах шингэн хаягдлыг ариутган цэвэршүүлж, халдваргүйжүүлэхийн зэрэгцээ байгаль орчинд сөрөг нөлөөгүй бүтээгдэхүүн юм.

БҮЛЭГ 6. УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Хүснэгт 24. Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний хүрээнд авч хэрэгжүүлэх ажлын биелэлт

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	2022 он	Биелэлт
1	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх	Төслийн хугацаанд	-
2	Байгаль орчныг хамгаалах, үйлдвэрлэлийн осол, гал түймэр, усны аюул мэтийн гэнэтийн ослоос урьдчилан сэргийлэх, осол гарсан тохиолдолд шуурхай хэрэгжүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулах талаар 1 жилд 2 удаа сургалт, сурталчилгааны ажлыг мэргэжлийн байгууллага хүмүүстэй хамтран зохион байгуулах.	8 сард	8 дугаар сард Дэлхийн усны нөөцийн өнөөгийн нөхцөл байдал болоод ус дахин ашиглах хэрэгцээ шаардлагатаар сургалт орсон. Дэлгэрэнгүй мэдээллийг доор оруулав.
3	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОАЖЯ болон Заамар сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байх	11 –сард багтаан	-

Зураг 17. Сургалт орж буй байдал

БҮЛЭГ 7. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР, ТҮҮНИЙ ҮР ДҮНГ ТАЙЛАГНАХ, ХЭЛЭЛЦҮҮЛЭХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Манай компани нь Байгаль орчны хяналт шинжилгээ, мониторингийн ажлыг Байгаль орчны үнэлгээ, зөвөлгөөний “И ЭЙЧ ЭС ЭМ” ХХК-иар тус оны 5 болон 8 дугаар сард 2023 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсаны дагуу хийж гүйцэтгүүлсэн.

Хүснэгт 25. Орчны хяналт шинжилгээний ажлын хүрээнд хийгдсэн ажлууд

№	Хяналт шинжилгээний дээж	Хяналт шинжилгээний үзүүлэлт	2021 оны хяналт шинжилгээний хэлбэр, зардал	Хяналт шинжилгээний явуулах хугацаа	Хяналт шинжилгээний явуулах байршил	Хяналт шинжилгээний хийх багаж. дох стандарт	Биелэлт
1	Агаарын бохирдол агаарын тоосны агуулгын амж, NO2, SO2, CO-ын агуул	Агаарын бохирдол агаарын тоосны агуулгын амж, NO2, SO2, CO-ын агуул	Агаарын бохирдол агаарын тоосны агуулгын амж, NO2, SO2, CO-ын агуул	5 болон 8 сард	Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай, Уурхайн ажилчдын хотхон	Агаарын бохирдолын төлбөрийн тухай хууль, Агаарын чанархот	Байгаль орчны төв лабораторийн агаарын мэргэжилтэн Б.Батхишиг Dust track багажаар уурхайн карьер, уурхайн зам болон ажилчдын хотхонд Хүхэрлэг хий, Азотын давхар исэл, нийт тоосны агууламж, чимээ ДБА үзүүлэлтүүдийг хэмжсэн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний хариуг хавсаргав.

	амж, дуу чимээ	мину т,авто мат анали зотор аар хэмж илт хийхэ эр тооц он) 1 цэгт нэг удааг ийн хэмж илт - 50,00 0*2 удаа	суури н газрын гадаад орчны агаарт байх бохир дуулах бодис ын хүлцэх хэм хэмжэ э MNS 6063: 2010, Агаар ын чанар техник ийн ерөнх ий шаард лага MNS 4585: 2016				
2	Ус	Ажилч дын унд ахуйд ашигл адаг усыг бактер иологи	Унд ахуйн ус -1 ширхэ г Бактер иологи - 45 210	5 болон 8 сард	Унд ахуйн усны гүний худаг, цэври йн болон бохир	Усны тухай хууль, Хүрээ лэн буй орчин д нийлү	Цэврийн болон бохирын нуур, унд ахуйн уснаас дээж авч Усны газар болон Ханлаб ХХК-аар шинжлүүлсэн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний үр дүнг хавсаргав.

болон ундны усны ерөнх ий шаард лага, цэври йн болон бохир ын нууры н усыг гадарг ын ус болон хүнд металл ын шинж илгээн д өгөх	төгрөг Усны химий н ерөнх ий шинж илгээ – 43 000 төгрөг Цэври йн болон бохир ын нуур – 2 ширхэ г Хүнд металл 78 000 * 2 = 156 000 төгрөг	ын нуур	үлэх цэвэр шүүлс эн бохир ус, Ерөнх ий шаард лага MNS 4943:2 015, Газры н доорх и усыг бохир дуулаг ч бодис ын зөвшө өрөгдө х дээд хэмжэ э MNS 6148:2 010, Ундны усны, эрүүл ахуйн шаард лага, чанар, аюулг үй байдл
---	--	------------	--

ЫН
үнэлгэ
э MNS
0900:
2018,
Байгал
ь
орчны
аялал
жуучл
алын
сайд,
Эрүүл
мэнди
йн
сайды
н
хамтар
сан
2018
оны 04
сарын
05
өдрий
н
А82/1
28
тоот
тушаа
лын
хавсра
лт.
Ахуйн
хаягда
л ус
зайлуу
лах
цэгээ
ус

						тусгаа рлагча ар тусгаа рлаж тохиж уулах журам	
3	Хөрс	Хөрсний агрохими болон хүнд металлын шинжилгээний тухайн газар дээр хөрсний температур хэмжих	Шимт хөрсний овоолго-2 ширхэг Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбай – 2 Засварын талбай -1 ширхэг Шатахуун түгээх газар - 1 ширхэг Нийт 6	5 болон 8 сард	Уурхайн шимт хөрсний овоолго, ахуйн бохир усны хаягдал орчимд, нөхөн сэргээх талбай, эвдрээгүй газар	MNS3 985-87 Хөрсний ариун цэврийн байдлын үзүүлэлтийн нэр. төрөл MNS3 310-91 Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтийг тодорхойлох MNS2 305-94 Дээж авах. савлах. . тээвэр	Шатахуун түгээх газар, засварын талбай, шимт хөрс дэвссэн талбайгаас дээж авч шатахуун түгээх газар, засварын талбайн хөрсийг хүнд металлын шинжилгээнд өгсөн. Стандарт давсан үзүүлэлт байхгүй. Шинжилгээний үр дүнг хавсаргав.

ширхэ	лэх.
г * 20	хадгал
000	ах
төгрөг	журам
= 120	MNS(I
000 *	SO)
2 =	4814:1
240	999.
000	Атом
төгрөг	Шингэ
	элтийн
	Спект
	ромет
	рээр
	шинж
	илгээ
	хийх

БҮЛЭГ 8. ДҮГНЭЛТ

Энэ жилийн хувьд 5 болон 8 дугаар сард байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн ажлыг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгүүлж тайлан боловсруулж авсан.

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрөөр хийгдсэн ажлын үр дүнд стандарт үзүүлэлтээс давсан байгаль орчинд сөргөөр нөлөөлж буй үйл ажиллагаа байхгүй, стандарт үзүүлэлтэнд барьж Техник эдийн засгийн үнэлгээ болон 2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний дагуу болон байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний тайланд тусгагдсан сөрөг нөлөөлийг бууруулах арга хэмжээний зөвлөмжийг мөрдөн ажиллаж байна.

Энэ жил 4.5 га талбайд дотоод овоолгоор техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг Уулын ажлын төлөвлөгөөнд тусгагдсанаар хийж гүйцэтгэсэн.

Удирдлага зохион байгуулалтын ажлын хүрээнд уурхайн ажилчдад 1 удаа байгаль орчны сургалт зохион байгуулсан.

Хог хаягдлын менежментийн хүрээнд хогны савыг уурхайн ажилдчын байр болгонд байршуулж, ил задгай хог хаяхгүйгээр төвлөрсөн нэг цэгт хадгалж улмаар хог хаягдлын цэгрүү зөөвөрлүүлдэг байсан.

Мөн уурхайн дотоод замыг тогтмол усалж тоос шороо босохоос урьдчилсан сэргийлэх арга хэмжээг цаг тухайд нь авдаг.